

Dosarul nr.2ri-156/2018

Instanța de insolabilitate: Curtea de apel Chișinău (E. Clim)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International”,

în cadrul procesului de insolabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”,

la cererea depusă de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea depusă de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a ț ă :

La 06 august 2015 reprezentantul debitorului SRL „Cvint-S”, Socorenco Valeri a înaintat cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate față de întreprindere.

Prin încheierea din 18 august 2015 a Curții de Apel Chișinău, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, cu aplicarea măsurilor de asigurare de rigoare.

Prin hotărîrea din 02 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Cvint-S”, cu desemnarea lui Pelin Veaceslav, deținător al autorizației nr.49 din 14.01.2015, eliberată de

Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în calitate de administrator a insolvenței.

Ulterior, prin încheierea din 04 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a trecut la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Cvint-S” și distribuirii produsului rezultat, în funcția de lichidator fiind investit Buga Alexandru, deținătorul autorizației nr.8 din 14.01.2015 eliberat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

La 10 martie 2017, lichidatorul SRL „Cvint-S”, Buga Alexandru, a înaintat cerere privind validarea popririi SRL „Cvint-S” față de terțul poprit SRL „Carmez International”.

În motivarea acesteia a indicat că în rezultatul restabilirii actelor financiar-contabile ale SRL „Cvint-S” a constatat că pe perioada anului 2009-2010 între SRL „Cvint-S” și SRL „Carmez International” au fost stabilite relații comerciale, în baza cărora SRL „Cvint-S” a livrat companiei SRL „Carmez International” marfă în sumă totală de 27 878 550,27 lei, iar SRL „Carmez International” a livrat marfă către SRL „Cvint-S” în valoare de 4 137 832,52 lei, în rezultatul a ce SRL „Carmez International” a acumulat față de SRL „Cvint-S” o datorie în mărime totală de 23 740 717,75 lei, fapt confirmat prin actul de verificare a decontărilor, registrul livrărilor și procurărilor, raportul privind restabilirea evidenței contabile din 08 noiembrie 2016 întocmit de compania „Total Audit” SRL și respectiv, rulajele bancare ale SRL „Cvint-S”.

În ședința de judecată lichidatorul SRL „Cvint-S”, Buga Alexandru și-a concretizat cerințele și a solicitat încasarea de la terțul poprit SRL „Carmez International” în beneficiul SRL „Cvint-S” a sumei de 1 728 570,41 lei cu titlu de datorie, indicând că la înaintarea cererii de validare a popririi și calcularea creanței au fost luate în calcul și facturile fiscale SRL „Carmez” chiar dacă terțul poprit este SRL „Carmez International”. Totodată, a renunțat la cerința privind încasarea dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru, cu privire la validarea popririi și încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost validată poprirea Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S” față de terțul poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International”.

S-a dispus încasarea din contul terțului poprit, Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, suma de 1 728 570,41 lei cu titlu de datorie.

S-a dispus încasarea din contul Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 50 000 lei (f.d. 27).

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolvență a concluzionat că datoria terțului poprit în mărime de 1 728 570,41 lei față de Societatea cu Răspundere Limitată „Cvint-S” este certă, exigibilă și confirmată prin probele anexate la cerere, care certifică existența datoriei terțului poprit, Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International”.

Invocând ilegalitatea hotărârii 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, la 04 octombrie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International” a contestat cu recurs, solicitând casarea hotărârii cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că instanța de insolabilitate nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material și încălcate normele de drept procedural.

Totodată, recurentul a mai specificat că examinarea cererii lichidatorului cu privire la validarea popririi s-a desfășurat cu încălcarea art. 126 alin. (10) din Legea insolabilității, deoarece terțul poprit nu a fost citat legal în ședința de judecată, circumstanțe care sunt incompatibile cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

A menționat că la 18 ianuarie 2010 între SRL „Cvint-S”, în calitate de cedent și SRL „Promarisco”, în calitate de cesionar, a fost încheiat contractul de cesiune de creanță nr.18/01-10, prin care cedentul a cedat în favoarea cesionarului dreptul de creanță împotriva debitorului SRL „Carmez International” în valoare totală de 1 728 570,41 lei, rezultată din contractul nr.02/09/C din 01 septembrie 2009, facturi fiscale XT3059302 din 30 noiembrie 2009, XT30559342 din 29 decembrie 2009.

La 01 aprilie 2010 între SRL „Promarisco” și SRL „Carmez International” a fost încheiat acordul de constatare a datoriei și remitere de datorie, prin care în limita prevederilor art.622 Cod civil, creditorul eliberează pe debitor de executarea obligației în mărime de 78 570,41 lei.

Conform actului de verificare a decontărilor semnat între SRL „Promarisco” și SRL „Carmez International”, pentru 31 decembrie 2011, datoria este stinsă.

Instanța de recurs reține prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care statuează expres că procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Actele pricinii confirmă faptul că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 05 decembrie 2017, fiind expediată copia hotărârii motivate în adresa părților la 01 martie 2018 (f.d. 32), însă la dosar nu sunt anexate probe care să confirme data recepționării de către recurent a copiei hotărârii recurate.

În conformitate cu prevederile art.442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 Cod de procedură civilă consemnează că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolabilității din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International”, urmează a fi admis, casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, din următoarele argumente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței

de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Materialele cauzei atestă că, prin notificarea din 28 noiembrie 2016, lichidatorul SRL „Cvint-S”, în procedura de insolvență, administratorul autorizat Alexandru Buga, a informat SRL „Carmez International” că la 02 noiembrie 2015, Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea nr.2i-488/15 a intentat față de SRL „Cvint-S” procedura de insolvență. În urma restabilirii evidenței contabile și inventarierii masei debitoare prin metode și surse indirecte, s-a constatat că pe perioada a.2009–2010, între SRL „Carmez International” și societatea insolventă au fost stabilite relații comerciale, în rezultatul cărora s-a acumulat față de SRL „Cvint-S” o datorie în mărime de 23 740 717,75 lei, fapt confirmat prin actul de verificare și a solicitat achitarea datoriei în termen de 7 zile de la data primirii prezentei notificări la contul de acumulare gestionat de administratorul autorizat, Buga Alexandru (f.d. 5).

Prin somația din 06 februarie 2016, lichidatorul SRL „Cvint-S”, în procedura de insolvență, administratorul autorizat Alexandru Buga a înființat față de debitorul SRL „Carmez International”, poprirea în sumă de 23 740 717,75 lei și a solicitat achitarea datoriei în termen de 5 zile, în contul de acumulare a administratorului insolvenței/lichidatorului (f.d. 7).

Conform avizului de recepție, somația din 06 februarie 2016 expediată de administratorul autorizat Alexandru Buga, nu a fost înmănată destinatarului SRL „Carmez International”, drept motiv fiind menționat „plecat” (f.d. 7, verso).

Astfel la 10 martie 2017, lichidatorul SRL „Cvint-S”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Alexandru Buga, a depus cerere cu privire la validarea popririi înființată față de SRL „Carmez International”, prin care a solicitat validarea popririi și încasarea datoriei în sumă de 23 740 717,75 lei (f.d. 1-3), ulterior în ședința de judecată administratorul autorizat Alexandru Buga și-a concretizat cerințele și a solicitat încasarea de la terțul poprit SRL „Carmez International” a sumei de 1 728 570,41 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 05 decembrie 2017 a admis cererea și a validat poprirea SRL „Cvint-S” față de terțul poprit SRL „Carmez International”, încasând de la terțul poprit SRL „Carmez International” în beneficiul SRL „Cvint-S” suma de 1 728 570,41 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 50 000 lei (f.d. 27, 28-31).

Verificând legalitatea actului de dispoziție recurat, prin prisma argumentelor expuse în cererea de recurs, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta a fost emis cu încălcarea normelor de drept material și procedural pertinente, precum și cu neelucidarea multiaspectuală a circumstanțelor cauzei.

În debutul analizei legalității și temeiniciei hotărârii instanței de insolvență, Colegiul consideră necesar de a evidenția faptul că speța dedusă judecării este guvernată de prevederile art. 126 din Legea insolvenței.

Astfel, conform alin. (1), (2), (3) al acestui articol, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sînt datorate

debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

Prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin. (1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarîndu-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Cînd se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

Conform alin. (9), (11), dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi.

Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărîrea nu poate fi executată decît după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadență, cît și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producîndu-și efectele numai la data cînd sumele devin scadente.

Așadar, sensul autentic al dispoziției art. 126 din Legea insolvenței, determinat din perspectiva interpretării logico-gramaticale și sistemice, denotă faptul că poprirea este o procedură în care debitorul poate urmări sumele de bani sau bunurile ce-i sunt datorate sau deținute de o terță persoană.

Deci, urmăririi silite prin poprire sunt supuse mijloacele bănești care sunt datorate debitorului în temeiul unor raporturi juridice.

Prin urmare, poprirea urmează a fi probată în condițiile prevăzute unei proceduri Contencioase în cadrul căreia debitorul insolvent trebuie să facă dovada existenței creanței pe care o are împotriva terțului poprit, deoarece poprirea în sine are drept scop valorificarea masei debitoare întru onorarea obligațiilor de plată.

Astfel, debitorul insolubil urmează să demonstreze faptul că pretinsa creanță întrunește trei condiții cumulative, să fie certă, adică fermă și să nu trezească dubii, lichidă, adică într-un quantum determinat și exigibilă, adică ajunsă la scadență.

În această ordine de idei, ținând cont de specificul obiectului acțiunii în cauza dedusă judecării și analizând memoriul conținut în hotărârea instanței de insolabilitate în coraport cu suportul probator prezent la materialele cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de insolabilitate nu a elucidat circumstanțele importante ale cauzei, iar aprecierea dată probelor fiind una arbitrară.

Or, din cuprinsul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, rezultă că probele care au format poziția instanței de insolabilitate cu privire la soluția emisă sunt: facturile fiscale seria XT nr. 3134637 din 30 septembrie 2009, seria XT nr. 3134655 din 30 octombrie 2009, seria XT nr.3059302 din 30 noiembrie 2009 și seria XT nr.3059342 din 29 decembrie 2009, care în opinia instanței inferioare confirmă faptul că debitorul insolabilității SRL „Cvint-S” a livrat marfă terțului poprit SRL „Carmez International”, iar ultima a primit marfă în valoare totală de 5 066 402.93 lei.

Însă, în urma studierii procesului-verbal al ședinței de judecată din 05 decembrie 2017 (f.d.25-26), în cadrul căreia s-a examinat cererea de validare a popririi SRL „Cvint-S” față de SRL „Carmez International”, se constată faptul că instanța de insolabilitate nu a supus cercetării și verificării în cadrul cercetării judecătorești suportul probator prezent la dosar.

În acest sens, instanța de recurs reține că nu poate fi acceptată simpla consemnare a fazei procesuale în procesul-verbal al ședinței de judecată fără a supune înscrisurile unei cercetări prin citirea acestora în ședință de judecată, prezentarea acestora participanților la proces și reprezentanților, cu consemnarea acestui act de procedură în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind lipsită de substanță concluzia instanței de insolabilitate precum că „... materialele anexate la dosar demonstrează cu certitudine faptul relațiilor economice dintre agenții economici sus-menționați și respectiv existența datoriei terțului poprit SRL „Carmez International” față de SRL „Cvint-S”.

Instanța de recurs opinează că, instanța de insolabilitate nu se poate expune asupra existenței datoriei terțului poprit SRL „Carmez International” față de SRL „Cvint-S” în valoare de 1 728 570,41 lei fără a cerceta în acest sens probe pertinente și concludente administrate de lichidatorul debitorului insolubil, ce ar confirma această datorie, precum și faptul că ea este certă, lichidă și exigibilă.

Mai mult decât atât, Colegiul accentuează că instanța de insolabilitate a lăsat fără apreciere faptul că actul de verificare a decontărilor reciproce între SRL „Cvint-S” și SRL „Carmez International” din 31 decembrie 2014 (f.d. 6) a fost semnat unilateral, doar de către SRL „Cvint-S”, iar terțul poprit nu a confirmat, prin semnarea acestui act, existența datoriilor sale față de debitorul insolubil și că în cererea cu privire la validarea popririi se menționează despre existența unui raport cu privire la restabilirea evidenței contabile din 08 noiembrie 2016 întocmit de Compania SRL „Toral Audit” care lipsește la materialele cauzei.

Totodată, este notabil faptul că acest act de verificare a decontărilor reciproce conține informații cu privire la presupusa situație economico-financiară între litiganți doar până în data de 19 ianuarie 2010, pe când poprirea a fost înființată la 10 martie 2017. Respectiv, întru identificarea existenței datoriei și a altor obligații pecuniare ale debitorului față de creditor și a cuantumului acestora la data înființării popririi, instanța de insolvabilitate avea obligația pozitivă de a solicita reclamantului prezentarea unui extras de cont INV-9 „Extras de cont” și/sau a actului de verificare a decontărilor reciproce, cu calculele desfășurate ale creanțelor și sumelor decontate, și care să fie confirmate prin contrasemnarea acestuia de către ambele părți.

Or, conform pct. 72 din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.60 din 29 mai 2012, soldurile efective ale creanțelor și datoriilor trebuie să fie confirmate prin extrase de conturi INV-9 „Extras de cont” (Anexa 13) și/sau acte de verificare a decontărilor reciproce. Extrasul de cont se întocmește și se remite entităților pentru confirmare. Entitățile care primesc extrasele de cont sînt obligate să confirme în decurs de 5 zile lucrătoare din ziua primirii acestora soldul creanței/datoriei și să comunice obiecțiilelor.

În această ordine de idei, instanța de recurs evocă faptul că, prin prisma principiului nemijlocirii și oralității dezbaterilor judiciare consemnat la art. 25 din Codul de procedură civilă, instanța inferioară trebuia să cerceteze direct și nemijlocit înscrisurile prezente la materialele cauzei, iar cu titlu de consecință, avea obligația pozitivă de a emite hotărârea judecătorească numai în temeiul probelor cercetate și verificate în ședință de judecată, precum și a circumstanțelor constatate strict în baza acestor probe.

Astfel, ipoteza relevată și faptul că instanța inferioară nu a cercetat suportul probator prezent la materialele cauzei, scoate în evidență caracterul reprehensibil al concluziei instanței de insolvabilitate cu privire la faptul că „...materialele anexate la dosar demonstrează cu certitudine faptul relațiilor economice dintre agenții economici sus-menționați și respectiv existența datoriei terțului poprit SRL „Carmez International” față de SRL „Cvint-S”.

Cu titlu subsecvent, Colegiul desprinde că la judecarea cererii de validare a popririi, instanța de insolvabilitate a încălcat și normele de drept procedural, deoarece nu a asigurat comunicarea actelor de procedură terțului poprit.

Or, conform art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede că, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau în științare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

În condițiile speței, instanța de recurs remarcă faptul că, instanța de insolvabilitate într-adevăr a expediat terțului poprit, la sediul din xxx, mun.Chișinău, copia cererii de validare a popririi împreună cu citația pentru ședința de judecată din 27 iunie 2017, ora 10.20 (f.d. 11). Conform avizului de recepție și adevărului Oficiului Poștal Chișinău-02 din 05 aprilie 2017, însă nu a putut fi înmănată destinatarului din motiv că acesta a „plecat”.

La capitolul dat, Colegiul subliniază că sediul unei persoane juridice nu poate fi considerat necunoscut, deoarece datele Registrului de stat al persoanelor juridice sunt accesibile oricărei persoane, iar în conformitate cu art. 67 Cod civil, persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire. Stabilirea și schimbarea sediului sînt opozabile terților din momentul înregistrării de stat. Adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență. Toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică. Persoana juridică este obligată să publice un aviz în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” despre modificarea sediului sub sancțiunea plății de daune-interese.

Astfel, odată ce corespondența expediată către SRL „Carmez International” nu a fost înmănată din motiv că aceasta a plecat de la sediul din xxx, mun.Chișinău, instanța de insolvabilitate trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a afla sediul terțului poprit.

Conjunctura relevantă certifică faptul că prin examinarea cererii de validare a popririi în lipsa terțului poprit, în situația în care instanța de insolvabilitate nu a întreprins toate măsurile necesare întru citarea acestuia, SRL „Carmez International” i s-a adus o violare a principiilor contradictorialității părților în proces și disponibilității în drepturi a participanților la proces.

Or, în conformitate cu art. 26 alin. (2) Codul de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Iar, conform art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, se deduce că la judecarea cererii de validare a popririi, terțul poprit SRL „Carmez International” a fost lipsit de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege de sine stătător modalitățile și mijloacele susținerii acestei poziții, de a-și expune opinia asupra problemei examinate și de a-și expune punctul de vedere asupra acesteia.

Avînd în vedere circumstanțele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de insolvabilitate nu a verificat probele administrate de lichidatorul SRL „Cvint-S”, în procedura falimentului, prin prisma dispozițiilor art. 126 din Legea

insolvabilității în raport cu art. 118 și art. 130 din Codul de procedură civilă, precum și a încălcat caracterul contradictoriu al procesului.

Astfel, hotărârea recurată fiind apreciată de instanța de recurs ca neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate și care nu cuprinde memoriul care în final a format convingerea instanței de insolvabilitate cu privire la soluția adoptată.

La caz, instanța de recurs învederează că motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligatorietatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande). CtEDO în practica sa constantă a menționat că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (Artico împotriva Italiei), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real ascultate, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (Parez împotriva Franței, Van der Hurk împotriva Olandei).

În speță, este evident că constatările instanței de insolvabilitate nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, instanța de insolvabilitate a emis o hotărâre neîntemeiată, nu a elucidat multiaspectual circumstanțele cauzei, nu a respectat caracterul contradictoriu al procesului, precum și nu a aplicat corect normele de drept care guvernează raportul juridic litigios, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvabilității din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de reprezentantul terțului poprit SRL „Carmez International”, casării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecarea cauzei, instanța inferioară urmează să țină cont de cele menționate, să stabilească circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, să cerceteze și să verifice suportul probator administrat de părți și să asigure caracterul contradictoriu al procesului, iar drept consecință, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței și art. 445 alin. (1) lit.c), art. 445 alin. (2) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea litigiilor ce țin de aplicarea Legii insolvenței din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A admite recursul declarat de terțul poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Carmez International”.

Se casează hotărârea din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă intentată la cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Cvint-S”, Buga Alexandru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Carmez International” cu privire la validarea popririi și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

Victor Burduh